

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๗๒๖/ก. ๗๖๘

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของ Financial Action Task Force (FATF)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมกรณีการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีและฉ้อโกงภาษีตามข้อเสนอ FATF) พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุป จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่องร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายของ Financial Action Task Force (FATF) โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ประเทศไทยเป็นสมาชิกผู้ร่วมก่อตั้ง Asia Pacific Group on Money Laundering (APG) ซึ่งตามข้อบังคับ (Term of References) ของ APG กำหนดให้สมาชิกของกลุ่มต้องปฏิบัติตามข้อแนะนำมาตรฐานสากลด้านการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and Combating the Financing of Terrorism: AML/CFT) ของ FATF

๑.๒ ประเทศไทยต้องเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามข้อแนะนำของ FATF ในปี ๒๕๕๙ โดยข้อแนะนำของ FATF ในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกรมสรรพากร กระทรวงการคลังได้แก่ ข้อ ๓ ซึ่งกำหนดให้อาชญากรรมเกี่ยวกับภาษี (Tax Crimes Related to Direct Taxes and Indirect Taxes) เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

/๑.๓ คณะรัฐมนตรี...

ลับ

ลับ

๒ -

๑.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบมาตรการรองรับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของ FATF ในปี ๒๕๕๙ ตามที่สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเสนอ และสั่งการให้กรมสรรพากรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ FATF ข้อ ๓ โดยกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีหรือฉ้อโกงภาษีตามประมวลรัษฎากรเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกำหนดให้การจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดฐานฟอกเงิน

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การกำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีหรือฉ้อโกงภาษีตามประมวลรัษฎากรเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกำหนดให้การจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดฐานฟอกเงินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จะต้องมีการตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรจึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔(๒)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของ FATF มีความเร่งด่วนที่สุด เนื่องจากประเทศไทยต้องเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลดังกล่าวในปี ๒๕๕๙

๔.สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ กรมสรรพากรได้จัดการประชุมร่วมกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เพื่อหารือวัตถุประสงค์และรูปแบบการตรากฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของ FATF โดยพบประเด็นหลักในการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลดังกล่าวดังนี้

(๑) ประเด็นความร่วมมือระหว่างประเทศ ประเทศไทยควรมีการกำหนดให้อาชญากรรมทางภาษีเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อให้ต่างประเทศสามารถขอความร่วมมือจากประเทศไทยในการดำเนินการกับผู้ที่มีความผิดด้านภาษีอากร

(๒) ประเด็นความผิดฐานฟอกเงิน ประเทศไทยควรกำหนดให้การฟอกเงินเป็นความผิดทางอาญาตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ๑๙๘๘ หรืออนุสัญญาเวียนนา (๑๙๘๘) และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ๒๐๐๐ หรืออนุสัญญาพาเลโม (๒๐๐๐) ซึ่งความผิดฐานฟอกเงินควรครอบคลุมความผิดร้ายแรงทั้งหมด โดยกำหนดความผิดมูลฐานให้มีขอบเขตกว้างที่สุด

(๓) ประเด็นการริบทรัพย์สินและมาตรการชั่วคราว ประเทศไทยควรกำหนดให้การซื้อ โอน หรือการจำหน่ายทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดด้านภาษีอากรเป็นความผิดฐานฟอกเงิน

/๔.๒ หากประเทศ...

ลับ

ลับ

- ๓ -

๔.๒ หากประเทศไทยไม่ผ่านการประเมินดังกล่าวอาจถูกขึ้นบัญชีดำเป็นกลุ่มประเทศที่ไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของ FATF อันส่งผลให้ธุรกรรมโอนเงินระหว่างประเทศมีความยุ่งยาก โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นขั้นตอนพิสูจน์ทราบลูกค้า (Customer Due Diligence) ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนทางการเงินและเวลาในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการโอนเงินผ่านระบบธนาคารข้ามประเทศประเภทต่าง ๆ เพิ่มขึ้นและอาจถูกจำกัดการทำธุรกรรมประเภทต่าง ๆ อีกด้วย

๔.๓ การดำเนินการตามประเด็นต่าง ๆ ในข้อ ๔.๑ จะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ดังนี้

(๑) กำหนดให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินเป็นการชั่วคราวสำหรับการกระทำความผิดอาญาฐานหลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงภาษีในทำนองเดียวกันกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินสำหรับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๒) กำหนดอำนาจประเมินภาษีสำหรับการกระทำความผิดอาญาฐานหลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงภาษี

(๓) กำหนดให้มีการจัดส่งข้อมูลระหว่างกรมสรรพากรกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๔) กำหนดให้ความผิดอาญาฐานหลีกเลี่ยงหรือฉ้อโกงภาษีเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๕. ผลกระทบ

๕.๑ ทำให้ประเทศไทยมีความพร้อมสำหรับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของ FATF ในปี ๒๕๕๙ และได้รับการยอมรับจากนานาประเทศในด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการทำลายระบบภาษีมากขึ้น

๕.๒ เพิ่มความสามารถในการป้องกันและปราบปรามการหลีกเลี่ยงภาษีและการฉ้อโกงภาษีของกรมสรรพากร โดยทำให้มีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นจากเครื่องมือตามประมวลรัษฎากรในปัจจุบัน

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร โดยเพิ่มหมวด ๒ ทวิ ในลักษณะ ๒ แห่งประมวลรัษฎากรตามหลักการและแนวทางการปรับปรุงกฎหมายต่อไปนี้

๖.๑ หลักการ

๖.๑.๑ ให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจออกคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินไว้เป็นการชั่วคราวมีกำหนดไม่เกิน ๙๐ วัน เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อว่าคุณคนใดกระทำการดังนี้

(๑) กระทำความผิดฐานหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๗ ทวิแห่งประมวลรัษฎากร โดยมีเงินได้พึงประเมินหรือรายได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการตั้งแต่ ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป

(๒) กระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่มอันเข้าลักษณะเป็นความผิดตามมาตรา ๙๐/๔ (๑)-(๕) หรือ (๗) แห่งประมวลรัษฎากร หรือมาตรา ๙๐/๔(๖) แห่งประมวลรัษฎากร เฉพาะความผิดฐานหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยมีมูลค่าของฐานภาษีตั้งแต่ ๑๕ ล้านบาทขึ้นไป

/ (๓) กระทำ...

ลับ

ลับ

(๓) กระทำความผิดฐานขโมยคืนภาษีอากรอันเป็นเท็จตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๔๐/๔ (๖) แห่งประมวลรัษฎากร โดยมีจำนวนภาษีที่ขโมยคืนตั้งแต่ ๑ ล้านบาทขึ้นไป

ทั้งนี้ วิธีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินเป็นการชั่วคราวให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และเมื่อสภาพเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจกำหนดเงินได้พึงประเมิน รายได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการ มูลค่าของฐานภาษี และจำนวนภาษีที่ขโมยคืนให้เหมาะสมตามสภาพเศรษฐกิจ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ข้างต้น

อนึ่ง การกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำตาม (๑)-(๓) เป็นการจำแนกความแตกต่างระหว่างการหลีกเลี่ยงภาษีที่ความรุนแรงมากจนควรเป็นความผิดทั้งตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับการกระทำความผิดที่มีความรุนแรงน้อยกว่าซึ่งเป็นการผิดตามประมวลรัษฎากรเท่านั้น โดยได้อ้างอิงจากสถิติความเสียหายในคดีอาญาของสำนักสืบสวนและคดีกรมสรรพากร ดังนี้

(ก) ความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีเงินได้ ส่วนใหญ่มีความเสียหายแต่ละคดีตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งประมาณเป็นฐานภาษีได้ ๑๐ ล้านบาท

(ข) ความผิดฐานหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่วนใหญ่มีความเสียหายแต่ละคดีตั้งแต่ ๑ ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งประมาณเป็นฐานภาษีได้ ๑๕ ล้านบาท

(ค) ความผิดฐานขโมยคืนภาษีอันเป็นเท็จ ส่วนใหญ่เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำเท่ากับความเสียหายส่วนใหญ่ของคดีเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงภาษีมูลค่าเพิ่มคือ ๑ ล้านบาทขึ้นไป

๖.๑.๒ บุคคลใดซึ่งอธิบดีกรมสรรพากรมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเป็นการชั่วคราวตามข้อ ๖.๑.๑ มีสิทธิแสดงหลักฐานเพื่อพิสูจน์ว่าไม่ได้กระทำความผิดและหากอธิบดีกรมสรรพากรเห็นว่าพยานหลักฐานที่บุคคลนั้นแสดงสามารถรับฟังได้ ก็ให้เพิกถอนคำสั่งและให้อำนาจการดำเนินการตามหมวดนี้เป็นอันยุติ ทั้งนี้ การพิสูจน์ความผิดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

๖.๑.๓ เมื่อได้มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินเป็นการชั่วคราวตามข้อ ๖.๑.๑ แล้วห้ามผู้ใดทำลาย ย้ายไปเสีย ซ่อนเร้น หรือโอนไปให้แก่บุคคลอื่นซึ่งทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดดังกล่าว

๖.๑.๔ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อว่ามีผู้ใดหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอันเข้าลักษณะตามข้อ ๖.๑.๑ (๑) หรือ (๒) ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษี เบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม ซึ่งในกรณีนี้ห้ามอุทธรณ์การประเมิน โดยให้นำความในมาตรา ๑๙-๒๗ มาตรา ๒๗ ทวิ มาตรา ๘๘ และมาตรา ๘๘/๑-๘๘/๖ แห่งประมวลรัษฎากรมาใช้บังคับโดยอนุโลม

๖.๑.๕ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อว่ามีผู้ใดขโมยคืนภาษีอากรอันเป็นเท็จตามข้อ ๖.๑.๑ (๓) และผู้นั้นได้รับคืนภาษีอากร ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้ผู้นั้นส่งคืนภาษีอากรที่ได้รับคืนไปนั้น โดยเมื่อเจ้าพนักงานประเมินส่งคำสั่งโดยชอบแล้ว ให้ถือเป็นภาษีอากรค้างตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร ทั้งนี้ คำสั่งของเจ้าพนักงานประเมินตามข้อนี้ให้เป็นที่สุด

๖.๑.๖ กรณีที่เจ้าพนักงานประเมินจะต้องดำเนินการตามข้อ ๖.๑.๔ หรือ ๖.๑.๕ ให้เจ้าพนักงานประเมินมีหน้าที่รวบรวมและจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด

/๖.๑.๗ เพื่อ...

ลับ

ลับ

๖.๑.๗ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามหมวด ๒ ทวิแห่งประมวลรัษฎากร ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินจัดส่งบรรดาข้อมูลซึ่งได้มาตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้แก่กรมสรรพากร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกรมสรรพากรและเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินร่วมกันกำหนด

๖.๑.๘ ให้ความผิดเกี่ยวกับภาษีอากรตามที่ระบุไว้ในข้อ ๖.๑.๑ ซึ่งเจ้าพนักงานประเมินมีหน้าที่รวบรวมและจัดส่งข้อมูลตามข้อ ๖.๑.๖ เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

๖.๑.๙ ผู้ใดฝ่าฝืนการปฏิบัติตามข้อ ๖.๑.๓ เว้นแต่แสดงได้ว่ามีเหตุสุดวิสัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๒ แนวทางการปรับปรุงกฎหมาย

ตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จำนวน ๑ ฉบับ โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา รวมทั้งออกกฎหมายลำดับรองเมื่อพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้ว

กระทรวงการคลังจึงเรียนมาเพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรเพื่อรองรับการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้าน AML/CFT ของ FATF ตามหลักการและร่างกฎหมายที่เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร

สำนักวิชาการแผนภาษี

โทร. ๐-๒๒๗๒-๘๐๓๓

โทรสาร ๐-๒๖๑๗-๓๖๓๒

ลับ